

MEDICINALBERETNING

FOR AARET 1927

FRA

THISTED AMTSLÆGEKREDS

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1928

Omkostningerne ved Medicinalberetningens
Udgivelse afhøldes af Thisted Amtsråd.

MEDICINALBERETNING

FOR AARET 1927

FRA

THISTED AMTSLÆGEKREDS

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1928

Til Sogneraad og Sundhedskommissioner i Landsognene

Sogneraadenes Opmærksomhed henledes atter i Aar paa det ønskelige i, at Kommunerne har en tidssvarende Sundhedsvedtægt. Det henstilles derfor atter til de Kommuner, der mangler en saadan, at indføre den dem tilsendte Normalsundhedsvedtægt. Vedtægten er gældende, naar den er vedtaget af Kommunalbestyrelsen og stadfæstet af Ministeriet.

Det henstilles til Sundhedskommissionerne at tilsende Embedslægerne Meddelelse om og Dagsorden for Møder i god Tid før Mødernes Afholdelse.

Til Lægerne.

Ved Dødsfald, der skyldes *Selvord* eller *Ulykkestilfælde*, maa Lægen ikke udstede Dødsattesten, men skal anmelde Dødsfaldet til Politimesteren. Det samme gælder ved Dødsfald af naturlig Aarsag, hvis Døden er indtraadt *uden at der har været Vidner til Stede*.

Lægerne opfordres til i højere Grad end hidtil i deres aarlige Medicinalberetninger at give Meddelelse om de lægevidenskabelige og medicinalstatistiske Iagttagelser, der gøres i Aarets Løb.

Tabel I.

Folkemængde, Levendefødte, Dødfødte, Døde (beregnet).

	Folke- mængde	Levende- fødte	Dødfødte	Døde
Thisted Købstad	7725	162	4	97
Nykøbing M. Købstad	8219	146	6	102
Samtlige Købstæder	15944	308	10	199
Thisted Landkreds	49898	1067	15	588
Morsø Landkreds	18100	385	5	200
Samtlige Landkredse	67998	1452	20	788
Amtslægekredsen	83942	1760	30	987

Fødsler.

(Efter Sognepræsternes Indberetninger.)

Levendefødte 1760 = 983,3 ‰ af samtlige Fødsler.
Dødfødte 30 = 16,7 ‰ - — —

Ialt... 1790

I Forhold til Folketallet var **Levendefødte**:

I Købstæderne 308 = 19,3 ‰
I Landkredsene 1452 = 21,3 ‰
I Amtslægekredsen 1760 = 20,9 ‰

I Forhold til Folketallet var **Dødfødte**:

I Købstæderne 10 = 0,63 ‰
I Landkredsene 20 = 0,29 ‰
I Amtslægekredsen 30 = 0,35 ‰

Fødselsoverskudet udgør:

I Købstæderne 109 = 7,1 ‰
I Landkredsene 664 = 9,8 ‰
I Amtslægekredsen 773 = 9,2 ‰

Ifølge Jordemoderprotokollerne er der i Amtslægekredsen sket:

1796 Fødsler, deraf var 35 Tvillingfødsler, saa der bliver
1761 Fødende.

1741 Børn blev fødte indenfor Ægteskab,

55 Børn blev fødte udenfor Ægteskab, de uægte Fødsler udgør altsaa
3,0 ‰ af samtlige Fødsler.

1750 Fødsler var rettidige, 46 Fødsler var for tidlige.

150 Gange fandtes andre Uregelmæssigheder ved Fødslerne.

1746 Fødsler fuldendtes ved Naturen,

50 Fødsler fuldendtes ved Kunsthjælp.

43 Gange anvendtes universel Bedøvelse.

187 Gange anvendtes Pituitrinindsprøjtning.

Tabel II

Fødslernes Fordeling var følgende:

	Levendefødte		Dødfødte	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Thisted Købstad	81	81	2	2
Nykøbing M. Købstad	75	71	2	4
Samtlige Købstæder	156	152	4	6
Thisted Landkreds	540	527	7	8
Morsø Landkreds	202	183	2	3
Samtlige Landkredse	742	710	9	11
Amtslægekredsen	898	862	13	17

Oversigt over Dødsfaldene.

(Dødfødte ikke medregnede.)

I Købstæderne døde 283 Personer, hvoraf 84 var hjemmehørende uden for Købstaden.

I Landkredsene døde 704 Personer.

Henføres de i Købstæderne døde, men i Landkredsene hjemmehørende 84 Personer til Landkredsene, faas følgende

Dødelighed i Befolkningen:

I Købstæderne 199 = 12,5 ‰

I Landkredsene 788 = 11,6 ‰

I Amtslægekredsen 987 — 11,8 ‰ (I 1926: 11,4 ‰)

Dødeligheden er størst i Nykøbing M. Købstad.... 12,4 ‰, derefter i

Thisted Landkreds..... 11,8 ‰

Thisted Købstad..... 11,3 ‰

Nykøbing Landkreds..... 11,1 ‰

Fordeling af Dødsfald i Købstæderne efter Køn og Alder:

Tabel III a. (Tallene i Parantes angiver, hvor mange af de Afdøde, der var hjemmehørende uden for Købstæderne.)

	0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65 Aar		Over 65 Aar		Ialt
				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted	14 (1)	7 (4)	3 (1)	24 (4)	28 (4)	32 (4)	29 (2)	137 (40)
Nykøbing M.	18 (3)	16 (4)	16 (2)	14 (4)	26 (10)	27 (8)	29 (3)	146 (44)
Tilsammen	32 (4)	23 (8)	19 (3)	38 (8)	54 (24)	59 (12)	58 (5)	283 (84)

Tabel III b. Fordeling af Dødsfald i Landsognene efter **Køn og Alder**:

	0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65 Aar		Over 65 Aar		Ialt
				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
				Thisted Landkreds	76	21	11	
Morsø Landkreds	31	6	3	20	16	39	41	156
Tilsammen	107	27	14	85	84	176	211	704

Dødeligheden blandt Børn under 1 Aar udgør saaledes, naar de i Købstæderne døde, men i Landkredsene hjemmehørende, henføres til Landkredsene:

I Købstæderne..... 28 = 14,1 % af samtlige Dødsfald

I Landkredsene..... 111 = 14,1 % - - - -

Tabel IV. Oversigt over **Dødsfaldene i Aarets Maaneder**:

	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Ialt
Thisted Købstad.....	16	12	11	9	11	11	5	10	14	13	11	14	137
Nykøbing Købstad.....	11	16	12	8	25	20	5	11	10	6	9	13	146
Tilsammen	27	28	23	17	36	31	10	21	24	19	20	27	283
Thisted Landkreds.....	53	64	67	66	54	46	29	34	38	33	28	36	548
Morsø Landkreds.....	21	21	11	9	17	16	9	11	8	9	11	13	156
Tilsammen	74	85	78	75	71	62	38	45	46	42	39	49	704
Amtslægekredsen	101	113	101	92	107	93	48	66	70	61	59	76	987

Tabel over Dødsårsager i Thisted Amts Lægekredse

Tabel V. Aaret 1927

	Thisted Købstad	Thisted Landkreds	Nykøbing Købstad	Nykøbing Landkreds	Til- sammen
1. Kopper	”	”	”	”	”
2. Blodgang	”	”	”	”	”
3. Tyfus	”	”	”	”	”
4. Difteritis	”	1	14	”	15
5. Strubehoste	”	”	1	”	1
6. Skarlagensfeber	”	”	”	”	”
7. Mæslinger	4	3	2	1	10
8. Kighoste	”	9	”	2	11
9. Barselfeber	1	”	1	”	2
10. Rosen	1	”	”	”	1
11. Gigtfeber	”	”	”	”	”
12. Lungebetændelse	4	14	4	5	27
13. Katarrhalsk Lungebetændelse	13	78	14	23	128
14. Kolerine	2	6	2	4	14
15. Influenza m. m.	6	33	8	18	65
16. Tuberkulose	23	57	7	11	98
17. Kræft	18	53	20	12	103
18. Syfilis	”	1	”	”	1
19. Alkoholisme	”	”	”	1	1
20. Konstitutionelle Sygdomme	5	8	5	4	22
21. Krampe	1	3	”	1	5
22. Hjerneblødning	8	38	9	6	61
23. Andre Hjerne- og Rygmarvssygdomme	5	11	4	4	24
24. Hjertesygdomme	6	63	10	12	91
25. Lungehindebetændelse	”	”	”	”	”
26. Andre Brystsygdomme	5	5	”	1	11
27. Bughindebetændelse	1	1	3	1	6
28. Nyrebetændelse	2	16	1	2	21
29. Andre Underlivssygdomme	7	8	8	1	24
30. Sygdomme i ydre Legemsdele	3	2	4	1	10
31. Selvmord	”	5	1	1	7
32. Ulykkestilfælde	4	13	1	2	20
33. Medfødte Dannelsesfejl	”	3	6	9	18
34. Børnetæring	1	12	1	1	15
35. Alderdom	16	93	16	29	154
36. Uangivet Dødsårsag	1	12	4	4	21
Tilsammen	137	548	146	156	987

Uden Lægebehandling døde 14 Mænd og 9 Kvinder, ialt 23.

Af de i Thisted Købstad døde (137) var 40 hjemmehørende uden for Købstaden, af de i Nykøbing døde (146) var 44 hjemmehørende uden for Købstaden.

Tuberkulosedødsfald.

Mortalitetstabellen (Tabel V) udviser, at ialt 98 Personer er døde af Tuberkulose i Aaret 1927. Dødsfaldene fordeler sig paa følgende Maade efter den Lægekreds, hvori Dødsfaldene er indtrufne:

	Købstaden		Landkredsen		Ialt i 1927
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted Lægekreds	11	12	27	20	80
Morsø Lægekreds	2	5	6	5	18
Amtslægekredsen	13	17	33	35	98

Paa speciel Blanket anmeldtes 53 Dødsfald af Tuberkulose, disse fordeler sig paa følgende Maade efter den Lægekreds, hvori de Afdøde var hjemmehørende:

	Købstaden		Landkredsen		Ialt i 1927
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted Lægekreds	4	1	20	20	45
Morsø Lægekreds	0	3	2	3	8
Amtslægekredsen	4	4	22	23	53

Blandt de af Tuberkulose døde Personer findes ingen forudgaaende Sygeanmeldelse paa speciel Blanket for følgende:

	Købstaden		Landkredsen		Ialt i 1927
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted Lægekreds	3	0	10	10	23
Morsø Lægekreds	0	1	0	1	2
Amtslægekredsen	3	1	10	11	25

Sygeligheden.

Antallet af anmeldelsespligtige Sygdomme udgør :

	1927	1926	1925	1924	1923
I Købstæderne	4571	2582	2264	2203	1598
I Landkredsene	11394	6222	6023	5743	5596
I Amtslægekredsen	15965	8804	8287	7946	7149

Den relative Sygelighed bliver herefter:

	1927	1926	1925	1924	1923
I Købstæderne	28,6 %	16,1 %	13,9 %	14,0 %	10,0 %
I Landkredsene	16,7 %	9,2 %	8,9 %	8,6 %	8,5 %
I Amtslægekredsen	19,0 %	10,5 %	9,9 %	9,6 %	8,8 %

Idet der henvises til Aarssygelisterne (BB), Tabellerne VIIa og VIIb samt Aarsberetningerne fra de praktiserende Læger skal følgende anføres om de enkelte Sygdomme:

Tyfus. Der er ikke anmeldt noget Tilfælde af denne Sygdom her i Amtslægekredsen i 1927, idet et Tilfælde fra Vester Han Herred, der anmeldtes i Aarets første Fjerdedel, viste sig at være et tyfuslignende Influenzatilfælde. De 2 her i Amtet kendte Tyfusmittebærere har ikke spredt Smitte i Aarets Løb.

Smitsom Hjerne- og Rygmarvsbetændelse. Der er anmeldt 1 Tilfælde i Februar Maa-
ned og 1 Dødsfald.

Difteri. Der er anmeldt 138 Tilfælde i Købstæderne og 58 Tilfælde i Landkredsene, ialt 196 Tilfælde med 15 Dødsfald. Af disse stammer de 177 Tilfælde (137 i Nykøbing — 40 Tilfælde i Landsognene) og de 14 Dødsfald fra Morsø Lægekreds. Kredslægen i Morsø Lægekreds beretter følgende om Diffterien paa Mors i 1927:

	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Ialt
Antal Tilfælde i Byen	16	12	10	14	4	10	6	6	25	14	12	7	137
Antal Tilfælde paa Landet	8	1	2	1	2	0	0	0	1	6	7	12	40
Tilsammen	24	13	12	15	6	10	6	6	26	20	19	20	177
Antal Dødsfald i Byen	1	2	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	7
Antal Dødsfald paa Landet	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	2	2	7
Tilsammen	1	2	2	0	1	2	0	0	1	1	2	2	14

I de sidste 6 Aar er der anmeldt følgende Diffteritilfælde paa Mors:

	1927	1926	1925	1924	1923	1922
I Nykøbing M. Købstad	137	82	73	100	45	61
I Morsø Landkreds	40	30	37	30	63	133
Ialt	177	112	110	130	108	194

I samme Tidsrum er anmeldt følgende Antal Dødsfald af Diffteri og Croup:

	1927	1926	1925	1924	1923	1922
I Nykøbing M. Købstad	7	6	3	5	4	3
I Morsø Landkreds	7	3	2	1	2	8
Ialt	14	9	5	6	6	11

Den voldsomme Stigning af Difteritilfælde i Nykøbing M. i Slutningen af September var Aarsag til, at der blev foretaget offentlig Vaccination med Difterianatoksin mod Difteri. I Nykøbing M. blev 214 Individder vaccinerede, deraf 100 2 Gange og 56 af disse 3 Gange, i Landkredsen blev 196 Individder vaccinerede, deraf 131 2 Gange og af disse 53 3 Gange. Ulemperne ved Vaccinationen angives af Kredslægen at være endnu mindre end ved de Indsprøjtninger med Difteritoksin + Difteriantitoksin, der foretoges i Aarene 1922—23, og da Virkningerne synes saa udmærkede, maa det haabes, at alle Forældre paa Mors vil drage Omsorg for, at deres Børn bliver vaccinerede mod Difteri.

Fra Thisted Lægekreds berettes om en mindre Difteriepidemi paa 13 Tilfælde i Vester Han Herred. Epidemiens Arnested var en Klasse i en større Børneskole, hvor det viste sig, at en Lærerinde uden selv at være syg havde smittefarlige Difteribaciller i Svælget.

Skarlagensfeber. Der er anmeldt 16 Tilfælde i Købstæderne og 61 Tilfælde i Landsognene, ialt 77 Tilfælde uden Dødsfald.

I Thisted Lægekreds har der i Hillerslev Herreds nordlige Del ligesom i 1926 stadig været Tilfælde af Skarlagensfeber. Det er sandsynligt, at der her maa findes een eller flere Smittespredere, men desværre har man, da Smittekilden er ukendt, intet Middel til at finde og isolere disse Smittespredere. I eet Tilfælde opstod Sygdommen i en Landpostfamilie, paa Grund af Husfaderens Bestilling var der her stor Fare for Smittespredning.

Mæslinger. Siden den voldsomme Epidemi i 1924 har denne Sygdom næsten ikke vist sig her i Lægekredsen, men i Aaret 1927 er den atter blusset op. Der er anmeldt 770 Tilfælde i Købstæderne og 533 Tilfælde i Landsognene, og da man sikkert kan regne med, at kun en mindre Del af Patienter med denne Sygdom kommer under Lægebehandling, maa det virkelige Antal Sygdomstilfælde være meget større. Der er anmeldt 10 Dødsfald af Mæslinger.

Kighoste. Den Epidemi, der begyndte i 1926, har udstrakt sig over hele Aaret 1927. Der er anmeldt 99 Tilfælde i Købstæderne og 833 Tilfælde i Landsognene, og Sygdommen har givet Anledning til 11 Dødsfald.

Faaresyge. Der er anmeldt 94 Tilfælde i Købstæderne og 39 Tilfælde i Landsognene, men om denne Sygdom gælder det samme, som ovenfor er sagt om Mæslinger, kun en mindre Del af Sygdomstilfældene kommer under Lægebehandling og bliver følgelig ikke anmeldte paa Sygelisterne. I Thisted Købstad har Sygdommen været meget udbredt.

Rosen. Antallet af anmeldte Tilfælde er omtrent som forrige Aar, men Sygdommen har givet Anledning til 1 Dødsfald.

Barselfeber. Der er anmeldt 2 Tilfælde i Købstæderne og 5 Tilfælde i Landsognene, ingen Dødsfald.

Gigtfeber. I Købstæderne er anmeldt 17 første Anfald og 8 gentagne Anfald, i Landsognene 42 første Anfald og 25 gentagne Anfald, der er ikke anmeldt noget Dødsfald af denne Sygdom.

Lungebetændelse. Der er anmeldt 130 Tilfælde (23 i Købstæderne og 107 i Landsognene) og 27 Dødsfald.

Katarrhalsk Lungebetændelse. Der er anmeldt 909 Tilfælde (194 i Købstæderne og 715 i Landsognene) og 128 Dødsfald. Naar der i Aarets Løb er anmeldt saa mange Tilfælde af Lungebetændelse og katarrhalsk Lungebetændelse og især saa mange Dødsfald af disse Sygdomme, da skyldes dette sikkert Influenzaepidemien, en Del af de 155 Dødsfald maa sikkert tilskrives Influenzaen,

Influenza. Den store Pandemi begyndte her i Lægekredsen lige efter Nytaar og var allerede inden Udgangen af Aarets første Maaned naaet op paa sit Højdepunkt, men holder sig dog endnu i cirka 3 Maaneder, før Antallet af anmeldte Tilfælde er nede paa det for Aarstiden sædvanlige Antal. Der er anmeldt 1929 Tilfælde i Købstæderne og 4656 Tilfælde i Landsognene og 60 Dødsfald, men som allerede nævnt, skyldes en Del af de Dødsfald, der opføres under Dødsarsagerne Lungebetændelse og katarrhalsk Lungebetændelse, sikkert Influenza. Sammenligner man denne Epidemii med tidligere Epidemier af samme Sygdom, da træder det stærkt frem, at Dødelighedsprocenten (Letaliteten) er lavere. Medvirkende Aarsag hertil var det sikkert, at Epidemiiens Komme af Sundhedsstyrelsen forud var meddelt Befolkningen og Embedslægerne, saa at der var god Tid til at træffe Foranstaltninger til Epidemiiens Bekæmpelse, ligesom de praktiserende Læger forud var underrettede om Sygdommens Symptomer og Optrædelsesmaade.

Smitsom Gulsot. Der er anmeldt 17 Tilfælde i Købstæderne og 96 Tilfælde i Landsognene. Sygdommen, der for 6 a 7 Aar siden var meget sjælden her i Lægekredsen, synes nu at holde sig ret konstant.

Epidemisk Sovesyge. Der er anmeldt 2 Tilfælde i Købstæderne og 10 Tilfælde i Landsognene med 2 Dødsfald.

Hikkesyge. Der er anmeldt 1 Tilfælde i Købstæderne og 11 Tilfælde i Landsognene.

Stivkrampe. Der er anmeldt 1 Tilfælde fra Morsø Lægekreds, Tilfældet endte med Døden.

Lunge- og Strubetuberkulose. Paa Ugelisterne anmeldtes 16 Tilfælde i Købstæderne og 58 Tilfælde i Landsognene, men paa speciel Blanket er anmeldt følgende Tilfælde:

	Mænd	Kvinder	Ialt
Thisted Købstad	3	4	7
Nykøbing M. Købstad	3	3	6
Tilsammen i Købstæderne	6	7	13
Thisted Landkreds	23	30	53
Morsø Landkreds	1	4	5
Tilsammen i Landkredsene	24	34	58
Amtslægekredsen	30	41	71

I Aarene 1927 til 1922 er der anmeldt følgende Antal Tilfælde af Lunge- og Strube-tuberkulose:

	1927	1926	1925	1924	1923	1922
I Købstæderne.....	13	14	11	9	15	15
I Landkredsene.....	58	65	58	58	44	47
Ialt.....	71	79	69	67	59	62

Selv om der er en ringe Nedgang i Antallet af anmeldte Tilfælde for Aaret 1927, hvilket maaske skyldes, at der i Morsø Lægekreds ikke er indsendt Blanketanmeldelse for alle Tilfælde, idet der er anmeldt 23 Tilfælde paa Ugelisterne og kun anmeldt 11 Tilfælde paa speciel Blanket, saa er det dog i Forhold til Folketallet i Amtslægekredsen et større Antal Tilfælde end i de fleste af Landets øvrige Amtslægekredse. Der er rettet Henvendelse til Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse om at søge oprettet en Tuberkulosestation her i Amtslægekredsen, hvorfra Kampen mod Tuberkulosen kunde føres paa samme Maade, som den agtes ført i Sønderjylland.

Kønssygdomme. De anmeldte Tilfælde i de sidst forløbne 6 Aar fordeler sig saaledes:

	Gonnorrhoe						Erhvervet Syfilis					
	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1927	1926	1925	1924	1923	1922
Thisted Købstad.....	15	21	88	70	41	40	1	1	10	5	1	2
Nykøbing M. Købstad.....	15	11	7	25	7	3	1	2	3	2	0	1
Thisted Landkreds.....	11	10	15	26	10	17	1	2	2	0	5	4
Morsø Landkreds.....	9	1	7	6	5	10	0	1	0	0	2	2
Amtslægekredsen.....	50	43	117	127	63	70	3	6	15	7	8	9

Desuden er anmeldt 2 Tilfælde af medfødt Syfilis.

Fnat. Der er anmeldt 8 Tilfælde i Købstæderne og 165 Tilfælde i Landsognene. Antallet af anmeldte Tilfælde i de sidste 5 Aar fordeler sig saaledes:

	1927	1926	1925	1924	1923
I Købstæderne.....	8	30	71	67	34
I Landkredsene.....	165	138	266	262	171
I Amtslægekredsen.....	173	168	337	329	205

Overførte Dyresygdomme. Der er anmeldt 2 Tilfælde af Kalvekastningsfeber hos Mennesker, begge Tilfælde hos Mænd, der begge er helbredede.

Forgiftninger. Der er anmeldt een Kødforgiftning og een Forgiftning med Veronal fra Sygehusene, ingen Dødsfald af Forgiftning.

Iøvrigt henvises til „De praktiserende Lægers Aarsberetning“, Side 17.

De hygiejniske Forhold.

A. Købstæderne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Thisted. Sundhedskommissionen har afholdt 4 Møder og desuden behandlet en Del Sager ved Cirkulation af disse blandt Medlemmerne. Der behandlede: 1 Sag angaaende Indførelse af Normalsundhedsvedtægt for Mælk og Fløde i Kommunen, 3 Klager over usunde Boliger, 2 Klager over Møddinger og Afløbsforhold, 3 Ansøgninger om Tilladelse til at indrette Udsalg af Levnedsmidler, 5 Ansøgninger om Dispensation fra Byggevedtægten, 8 Ansøgninger om Tilladelse til at installere W. C.

Nykøbing M. Den nye Sundhedsvedtægt er traadt i Kraft. Der foreligger ingen særlig Beretning om Sundhedskommissionens Virksomhed.

Afløbsforhold og Vandklosetter m. m.

Thisted. Hovedkloakledningens Længde uforandret. Antal Latrintønder formindsket med 5, Antal W. C. steget fra 220 til 302. Spørgsmaalet om direkte Tilslutning af W. C. til Kloakledningen har været meget drøftet. Stadsarkitekten i Aalborg, der af Grundejerforeningen har været tilkaldt for at undersøge Spørgsmaalet, har tilraadet, at direkte Tilslutning tillades i den vestlige Halvdel af Byen.

Nykøbing M. Hovedkloakledningens Længde uforandret. Antal W. C. forøget med 8. Nat- og Dagrenovationen udkøres nu ved kommunal Foranstaltning, Natrenovationens Mængde angives til 450 Læs, Dagrenovationens Mængde til 1800 Læs.

Drikkevandsforsyningen.

Thisted. Ledningsnettets Længde forøget med 0,305 Km. Forbrug pr. Individ pr. Døgn har været 115 Liter.

Nykøbing M. Ledningsnettets Længde forøget med 0,750 Km. Forbrug pr. Individ pr. Døgn har været 140 Liter.

Kontrol med Levnedsmidler.

Thisted. Paa offentlig Slagtehus og Svineslagteriet slagtedes 70118 Dyr med følgende Procent af Tuberkulose:

For Hornkvæg	21,9 %
„ Fedekalve	5,5 %
„ Spædekalve	0,6 %
„ Faar og Lam	0,0 %
„ Svin	3,6 %

Der undersøgte 68 Prøver af sød Mælk, af disse indeholdt ingen under 3 % naturligt Mælkefedt.

Normalsundhedsvedtægtens Bestemmelser angaaende Mælk og Fløde er indført i Kommunen.

Nykøbing M. Paa offentlig Slagtehus og Eksportslagteriet slagtedes 67086 Dyr med følgende Tuberkuloseprocent:

For Hornkvæg	32,0 %
„ Fedekalve	9,4 %
„ Spædekalve	0,5 %
„ Faar og Geder	0,1 %
„ Svin	6,0 %

Til Undersøgelse er indkøbt 10 Prøver af Kødfars, i de fleste blev der fundet Svovlsyrling, hvilket indbragte Sælgerne Bøder paa fra 50—150 Kr.

Boligforhold og Bolighygiejne.

Thisted. Der er opført 5 nye Boliger med 8 Lejligheder paa Byens Grund i Aarets Løb. Husvildebarakkerne er stadig fuldt optagne.

Nykøbing M. Forholdene angives uforandrede.

Skoler.

Thisted. Skolelæge og Skoletandlæge findes ikke. I Østre Borgerskole er indrettet et Lokale til Skolekøkken.

Nykøbing M. Kredslægen er Skolelæge,

Omsorg for Børn.

Thisted. Paa Børnehjemmet er 12 Plejebørn. Der er 49 Pleje- og Værgeraadsbørn under Tilsyn.

Nykøbing M. Der er 55 Plejebørn i 52 Hjem, desuden er der Tilsyn med 62 andre Børn.

Omsorg for Gamle og Fattige.

Thisted. Fattiggaarden er fuldt belagt den største Del af Vinterhalvaaret. Det nye Alderdomshjem trænger derimod til flere Beboere.

Nykøbing M. Fattiggaarden er siden 1./4. 1927 forbedret en Del, Husvildeafdelingen er helt nedlagt.

Andre Hygiejnen vedrørende Forhold.

I Nykøbing er der foretaget en stor Udvidelse af Byens Kirkegaard.

Saa vel i Thisted som i Nykøbing er der mange Rotter.

B. Landkredsene.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Thisted Landkreds. 8 Kommuner har vedtaget den dem tilsendte Normalsundhedsvedtægt og indsendt den til Ministeriets Godkendelse. 1 Kommune har vedtaget at ansøge Ministeriet om Tilladelse til at faa en gældende Sundhedsvedtægt sat ud af Kraft uden at have til Hensigt indføre den nye Vedtægt. Embedslægen har deltaget i 5 Sundhedskommissionsmøder. Der behandles: 1 Klage over Afløbsforhold, 1 Forslag til Indførelse af Kødkontrol, 3 Forandringer i Sundhedsvedtægter.

Kontrol med Levnedsmidler.

Thisted Lægekreds. Der er indsendt Forslag til Indførelse af Kødkontrol i Snedsted Kommune.

Skoler.

Thisted Lægekreds. De nye Skoler i Skinnerup og Nors er tagne i Brug. I en Skole i Hassing Herred var saa mange Børn befængt med Utøj, at flere Forældre nægtede at lade deres Børn søge Skolen af Frygt for Utøj. Efter Henstilling fra Skolekommissionen foretog Embedslægen en Undersøgelse af alle Skolens Elever og gav Forældrene Anvisning paa Midler til at bekæmpe Utøjet, Smittefare og Smittefrygt forsvandt derefter fra Skolen.

Vaccinationen.

Der vaccineredes 228 Børn i Købstæderne og 1194 Børn i Landkredsene ved den offentlige Vaccination.

Ved offentlig Desinfection

udførtes i hele Amtslægekredsen 189 Desinfectioner. Desinfectionerne udførtes for:

	I Thisted Lægekreds	I Morsø Lægekreds
Tuberkulose.....	83	10
Skarlagensfeber.....	18	6
Difteri.....	17	23
Meningitis ceresbrosp. epid.....	0	2
Ialt.....	148	41

De praktiserende Lægers Aarsberetninger.

En Læge i Thisted beretter om et Forgiftningstilfælde hos en Kvinde, der havde vasket en Plante med en ret svag Nikotinopløsning. Sygehuslægen i Vestervig meddeler, at Tilfælde af Tuberkulose er i Aftagende, medens Kræfttilfælde er tiltagende. Sygehuslægen i Koldby meddeler, at Fnat er ganske forsvunden i hans Praksisomraade. Lægen i Snedsted har iagttaget mange Tilfælde af Knuderosen (Erytema nodosum). En Læge i Nykøbing omtaler Faren ved Udsaaing af Norgessalpeter, der kan give dybe Ætssaar. Fra Lægen i Hvidbjerg paa Mors berettes om et Forgiftningstilfælde med Feber hos et Barn, der havde tygget paa Blade af en Solbærbusk.

Kredslægenes retslige Virksomhed.

Medicolegale Ligsyn afholdtes i Thisted Lægekreds 24 Gange

” ” ” i Morsø ” 13 ”

Der var 5 Tilfælde af Selvmord (3 ved Hængning, 1 ved Skydning, 1 ved Arsenikopløsning). 14 Ulykkestilfælde (6 ved Drukning (deraf 2 Strandvaskere), 4 ved Fald og Nedstyrning, 2 ved Hestespark, 1 ved Lynnedslag, 1 ved Automobiloverkørsel, 1 ved Vognoverkørsel, 1 ved Cyklekørsel, 1 ved Forbrænding, 1 ved Klemning mellem Vogne). 14 Tilfælde af pludselig Død paa Grund af naturlig Aarsag.

Legal Obduktion er afholdt 2 Gange, Dødsaaarsagerne var Arsenikforgiftning og Lungebetændelse som Følge af Beskadigelse af Brystkassen.

Kredslægen i Thisted Lægekreds har afgivet følgende retslige Erklæringer: 7 Erklæringer

om Personers Sindstilstand, 4 Erklæringer om Personers Sundhedstilstand, 2 Erklæringer om Motorførere, der sigtedes for at have ført Motorkøretøj i beruset Tilstand.

13 Arrestanter er behandlede i Arresterne, deraf 3 for Kønssygdomme.
Fra Morsø Lægekreds meddeles intet om retslige Erklæringer i 1927.

Medicinalpersonalet.

Tabel VIII a.

Læger.

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Udgang
Amtslæger	1	”	”	”	1
Kredslæger.....	1	”	”	”	1
Priv. prakt. Læger	27	”	”	”	27
Privatis. Læger	1	”	”	”	1
Ialt...	30	”	”	”	30
Deraf dispenserede	”	”	”	”	”
distribunerede	5	”	”	”	5

Tabel VIII b.

Jordemødre.

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Løb
Distrikts-Jordemødre.....	37	”	3	”	34
Reserve- —	”	”	”	”	”
Privat prakt. —	6	4	”	”	10
Privatiserende —	”	”	”	”	”
Ialt...	43	4	3	”	44

Distriktsjordemoder Frk. Anna Hansen, Nørhaa, er flyttet til Viborg Amt. Distriktsjordemødrene Fru Nikoline Jensen, Jegindø, og Fru Ane Møller, Ydby, er afgaaede paa Grund af Alder. Jordemoderembederne i Nørhaa og Jegindø er nedlagte. Jordemødrene Anna Kirstine Lundsbye, Marie Katrine Nørgaard og Johanne Marie Knattrup har nedsat sig i henholdsvis Fredsø, Nykøbing M. og Koldby.

Tabel VIII c.

Apotekere.

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Udgang
Apotekere.....	12	„	„	1	11
Tandlæger.....	7	„	„	„	7

Apoteker H. P. Bryrup, Vestervig, er afgaaet ved Døden.

Kvaksalveri.

Der er ikke erfaret noget om Kvaksalveri i Thisted Amtslægekreds i Aaret 1927.

Sygehusene.

Udvidelsen af Thisted Amts og Bys Sygehus er nu fuldført og taget i Brug. Angaaende Sygehusenes Virksomhed henvises iøvrigt til Tabel IX.

Aa. Maltesen.

Tabel IX.

**Oversigt over Belægningsforholdene m. m.
paa Sygehusene i Thisted Amt.**

	Thisted Amts og Bys Sygehus i Thisted	Thisted Amts og Nykøbing Bys Sygehus i Nykøbing	Thisted Amts Sygehus i Fjerritslev	Thisted Amts Sygehus i Koldby	Thisted Amts Sygehus i Vestervig	Thisted Amts Sygehus i Hvidbjerg	Læge Buus' Klinik i Hundborg
Antal Sengepladser.....	144	87	37	22	23	12	20
Heraf for							
1) Alm. medicinsk-kirurgiske Patienter..	90	64	25	14	14	6	18
2) Patienter med epidemiske Sygdomme	26	14	12	6	8	6	„
3) Kønssygdomme og Fnat.....	6	„	„	2	„	„	2
4) Sindssygdomme.....	4	2	„	„	1	„	„
5) Lungetuberkulose.....	18	7	„	„	„	„	„
Antal Patienter ved Aarets Begyndelse .	110	97	32	11	14	0	14
Indlagte i Aarets Løb.....	1114	1271	313	120	193	89	170
Døde.....	56	73	17	11	11	6	5
Antal Patienter ved Aarets Udgang....	99	97	28	10	14	9	13
Antal Sygedage for udskrevne og døde .	38351	40551	11537	4753	5628	2077	6846
Gennemsnitligt dagligt Antal Patienter..	120,46	111,1	31,6	13	15,6	5,7	17,04
Daglig Driftsudgift pr. Patient.....	6,95 Kr.	Ikke	5,69 Kr.	5,45 Kr.	6,44 Kr.	Ikke	Ikke
Daglig Kostudgift pr. Patient.....	1,94 Kr.	meddelt	1,64 Kr.	1,48 Kr.	1,72 Kr.	meddelt	meddelt
Antal større Operationer.....	458		78	58	178	23	93